

μετέχει τῆς φύσεως ἀμφοτέρων· διότι ἀφ' ἑνὸς μὲν καθὼ υἱὸς τῆς Πενίας εἶναι πάντοτε πένης, ἰσχνός, αὐχμηρὸς, ἀνυπόδητος, ἀοικὸς, ἐν ὑπὸ κίθρῳ κοιμώμενος ἐπὶ θύραις καὶ ἐν ὁδοῖς· ἀφ' ἑτέρου δὲ ὡς ἐκ τῆς τοῦ πατρὸς φύσεως ἐπιδιδώκει τὰ καλὰ καὶ ἀγαθὰ, εἶναι ἀνδρεῖος, ἐπιχειρηματίας, θηρευτῆς ἐπιτήδειος, μηχανορράφος, φιλομαθὴς, διὰ παντὸς τοῦ βίου φιλοσοφῶν, ἐπειδὴ μετέχει τῆς φύσεως τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρός· διότι φιλοσοφεῖ ὁ μήπω κατέχων τὴν ἀλήθειαν, ὡς τὴν κατέχει ὁ θεὸς, ἀλλ' ὁμῶς αἰσθανόμενος τὴν ἀνάγκην ταύτης. — Τοιαύτης λοιπὸν οὕσης τῆς τοῦ δαίμονος φύσεως ἃς θέσωμεν νῦν τὸ ζήτημα, τίς ἢ ἐξ αὐτοῦ ὠφέλεια τοῖς ἀνθρώποις· διότι τοῦτο ἀποτελεῖ τὸ δεύτερον μέρος τοῦ λόγου τῆς Διοτίμας. Ὁ καλούμενος ἔρως εἶναι, λέγει, κυρίως ἡ εἰς ἅπαντας ἐμφυτος ἐπιθυμία τῆς εὐδαιμονίας. Ἄπαντες ἐρῶσι πάντοτε τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον, τὸ ἀγαθὸν καὶ τὴν εὐδαιμονίαν. Ἀλλ' ἡ συνήθεια τῆς γλώσσης οἰοῖται ἀποσπάσασα τὸ ὄνομα τοῦ ἔρωτος ἀπὸ τοῦ ὅλου γένους, περιέσταιλεν αὐτὸ πρὸς ἐπιχαρκτηρίσιν ἑνὸς μόνου εἶδους ἐπιθυμίας. Καὶ καθὼς ἡ λέξις ποίησις σημαίνει καθόλου μὲν τὴν αἰτίαν ἣτις μεταβάλλει ὅτιδήποτε ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ ὄν, ὥστε πᾶσα ἐργασία οἰασθῆποτε τέχνης εἶναι ποίησις, εἰδικώτερον δὲ ποίησις καλεῖται ἐν μόριον αὐτῆς, τὸ περὶ τὴν μουσικὴν καὶ τὰ μέτρα, οὕτω καὶ ὁ ἔρως καθόλου μὲν σημαίνει πᾶσαν ἐπιθυμίαν τῶν ἀγαθῶν καὶ τῆς εὐδαιμονίας, εἰδικώτερον δὲ περιορίζεται ἐντὸς στενωτέρου κύκλου σημαίνων τὴν τάσιν τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸ γεννᾶν καὶ τίκτειν καλὸν ἐκ καλοῦ καὶ κατὰ τὸ σῶμα καὶ κατὰ τὴν ψυχὴν· διότι ἡ φύσις τοῦ ἀνθρώπου ὅταν φθάσῃ εἰς ὠρισμένην ἡλικίαν ἐπιθυμεῖ νὰ τίκτῃ, πλὴν δὲν δύναται νὰ τίκτῃ ἐν τῷ αἰσχυρῷ ἀλλ' ἐν τῷ καλῷ. Καὶ κατὰ μὲν τὸ σῶμα ἡ συνουσία τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῆς γυναικὸς εἶναι τόκος, ὅστις εἶναι ἔργον θεῖον· διότι τὸ θνητὸν ζῶον γίνεται ἀθάνατον διὰ τούτου μόνου τοῦ μέσου, διὰ τῆς συλλήψεως καὶ τῆς γεννήσεως. Ὅθεν τὸ κύριον ἀντικείμενον τοῦ ἔρωτος δὲν εἶναι τὸ καλόν, ἀλλ' ἡ ἐν τῷ καλῷ γέννησις καὶ σύλληψις, ἣτις τὴν θνητὴν ἡμῶν φύσιν ἀποτελεῖ ἀειγενῆ καὶ ἀθάνατον· διότι ἡ φύσις ἡμῶν ζητοῦσα ὅσον ἐνεσσι νὰ διαρκῇ ἀεὶ καὶ νὰ ᾔῃαι ἀθάνατος, ἐπιτυγχάνει τούτου διὰ μόνης τῆς γενέσεως, δι' ἧς ἀντὶ τοῦ παλαιοῦ ἀπαύστως καταλείπει ἕτερον νέον. Ἴδου πῶς τὸ θνητὸν σῶμα καὶ πᾶν ἄλλο, μετέχει ἀθανασίας. Ἐντεῦθεν δὲ ἐξηγοῦνται τὰ τεράστια ἐκεῖνα φαινόμενα τὰ κατὰ τὴν γέννησιν· ἡ μίξις τῶν φύλων, ἡ πρόνοια καὶ ἡ αὐταπάρνησις τῶν γονέων ὑπὲρ τοῦ γεννωμένου παρατηρουμένη οὐχὶ μόνον εἰς τὸν ἀνθρώπον, ὅστις ἐνδέχεται νὰ ἐνεργῇ ἐν γνώσει καὶ ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ λόγου, ἀλλὰ καὶ εἰς ἅπασαν

τὴν φύσιν. Τὸ κυριώδες αἷτιον τῶν φαινομένων τούτων εἶναι ὅτι πάντα τὰ θνητὰ ὄντα ὀργῶσι καὶ τείνουσι πρὸς τὴν ἀθανασίαν.

Ἀλλ' ὑψηλοτέρα ταύτης τῆς σωματικῆς γεννήσεως εἶναι ἡ ψυχικὴ, ἢ ἡ φιλοσοφικὴ παιδευσις. Ταύτης δὲ ἐκγονά εἰσιν ἡ φρόνησις καὶ αἱ ἄλλαι ἀρεταί, ἃς τινες γεννῶσιν οἱ ποιηταὶ καὶ ἐκ τῶν τεχνιτῶν οἱ εὐμοιροῦντες ἐφευρετικοῦ νοός· ἐκ τῶν διαφόρων δὲ εἰδῶν τῆς φρονήσεως τὸ κάλλιστον καὶ μεγαλοπρεπέστατον εἶναι ἡ σωφροσύνη καὶ ἡ δικαιοσύνη, ἣτοι αἱ ἀρεταὶ ἐκεῖναι αἱ ἐγκαθιδρύουσι τὴν τάξιν καὶ τὴν εὐνομίαν εἰς τὰς πόλεις καὶ τὰς ἀνθρωπίνας κοινωνίας. Ὅταν τις λοιπὸν θεῖος ὢν ἐγκυμονῇ παιδιοῦθεν κατὰ τὴν ψυχὴν, καὶ ρθάσας εἰς ὥριμον ἡλικίαν ἐπιθυμῇ νὰ τίκτῃ καὶ νὰ γεννᾷ, τότε καὶ αὐτὸς περιτρέχων ζητεῖ τὸ καλὸν ἐντὸς τοῦ ὁποίου δύναται νὰ γεννήσῃ· διότι ἐν τῷ αἰσχυρῷ οὐδέποτε θέλει γεννήσῃ. Κατεπειγόμενος οὖν ὑπὸ τῆς ὁρμῆς ταύτης ἀσπάζεται τὰ καλὰ σώματα μᾶλλον ἢ τὰ αἰσχυρά, καὶ ἐὰν συναντήσῃ ψυχὴν καλὴν καὶ γενναίαν καὶ εὐφυῆ, ἀσπάζεται περιπαθῶς συναμφοτέρα, καὶ πρὸς τοῦτον τὸν ἀνθρώπον εὐθὺς εὐπορεῖ λόγων περὶ ἀρετῆς, περὶ ἰδιοτήτων καὶ πράξεων τοῦ ἀγαθοῦ ἀνδρὸς, καὶ ἐπιχειρεῖ νὰ τὸν ἐκπαιδεύῃ. Ὅθεν διὰ τῆς μετὰ τοῦ καλοῦ συγκοινωνίας καὶ ἐπαφῆς τίκτει καὶ γεννᾷ τὸ κυοφορούμενον, καὶ συνεκτρέφει μετὰ τοῦ ἐρωμένου τοῦ τὸ γεννηθέν. Καὶ πᾶς τις ἤθελε προτιμήσῃ τοιούτους παῖδας ἀντὶ σαρκικῶν, ἐὰν ἀποβλέψῃ εἰς τὸν Ὀμηρον καὶ τὸν Ἡσίοδον καὶ τοὺς ἄλλους περιωνύμους ποιητὰς μακαρίζων αὐτοὺς διότι κατέλιπον τοιαῦτα ἐκγονα, ἅτινα ἀθάνατα ὄντα παρέχουσιν αὐτοῖς ἀθάνατον φήμην καὶ μνημόσυνον· ἢ ἐὰν ἀποβλέψῃ εἰς τὸν Λυκούργον καὶ τὸν Σόλωνα θαυμαζομένους διὰ τοὺς παῖδάς των τοὺς σῶσαντας τὴν Ἑλλάδα. Ἐκτὸς δὲ τούτων καὶ ἄλλοι ἄνδρες ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος παραγαγόντες πολλὰ λαμπρὰ ἔργα καὶ γεννήσαντες ποικίλας ἀρετὰς διὰ τοὺς τοιούτους παῖδάς των ἀπεθεώθησαν.

(Ἐπιταί τὸ τέλος.)

Η ΜΑΡΚΕΣΙΑ ΣΙΡΕ.

(Ευνείχ. Ἰδε φυλλάδ. 391.)

B.

Μετά τινας ἡμέρας, ὡς εἶχε προειπεῖ ὁ ἰατρός, ὁ ἀσθενὴς ἀνέλαθεν. Αἱ δ' ἡμέραι αὗται εἶχον παρέλθει ἡσυχώτατα· οἱ ἐν τῷ πύργῳ ὑπνέται, τρεῖς μόνον τὸν ἀριθμὸν, εἶχον μυθῆ τὸ συμβάν καὶ

διεδέχοντο ἀλλήλους φροντίζοντας τὸν ἄγνωστον ἐν ὧσιν εἶχεν ἀνάγκην περιποιήσεως. Ὁ ἀδελφὸς Μουρὸν καὶ ὁ Κ. Πιάρ, μὴ θέλοντες νὰ διεγείρουν ὑπονοίας, δὲν ἤρχοντο εἰς τὸν πύργον ἢ καὶ τὴν πρότερον συνήθη ὥραν· ἐννοεῖται δ' ὅτι κατὰ τὰς ἐπισκέψεις ταύτας ὁ ἱατρὸς ἐξήταζε τὸν ἀσθενῆ. Οὗτος δὲν εἶχε διστάσει νὰ ὁμολογήσῃ εἰς αὐτὸν ὅτι ἦτο, οὐχὶ στρατιώτης, ἀλλ' ἀξιώματικὸς τοῦ παρὰ τὸν Λίγυρα στρατοῦ, ὅτι εἶχεν ἐνοχοποιηθῇ ὡς συνεργὸς τοῦ Λαβεδουαγιέρ καὶ ὅτι ὠνομάζετο Δεδρὲς. Ἦτο δ' ἀνὴρ γλυκὺς, κατὰ τὸ φαινόμενον συνεσταλμένος καὶ ὑπέκειτο εἰς παρὰδόξους ἀλλοφροσύνας· ἐνίοτε ἦτο βεθυθισμένος εἰς ῥεμβασμούς τοσοῦτον βαθεῖς, ὥστε δὲν ἐβλεπεν εἰσερχόμενον τὸν ἱατρὸν· ἄλλως τε ἦτο λίαν πεπαιδευμένος, εἶχε τὴν ὁμιλίαν γλαφυράν, ιδέας δὲ λεπτὰς καὶ ὀρθὰς περὶ παντὸς πράγματος, καὶ τὸν χαρακτῆρα ἐνίοτε μὲν εὐθυμον, τὸ πλεῖστον ὅμως μελαγχολικόν. Ὁ Κ. Πιάρ καὶ ὁ ἀδελφὸς ἠγάπων αὐτὸν πολὺ· τὰ παιδιὰ εἶχον οἰκισθῇ μετὰ τοῦ φυγάδος, οὐτινος ἢ εἰς τὸν πύργον ἔλευσις ἦτο τὸ μέγιστον συμβῆναι τοῦ βίου αὐτῶν, ἐκεῖνος δ' ἠγάπα αὐτὰ μετὰ τινος συστολῆς. Ὅτε ἤρχισε κατὰ πρῶτον νὰ ἐξέρχεται, συνηντήθη μετὰ τῆς βαρονίδος Κφιλι καὶ εἴλκυσεν αὐτὴν διὰ τῶν εὐσεβάστων τρόπων καὶ τῆς χάριτος αὐτοῦ.

— Παράδοξον, ἔλεγεν ἡ βαρονίς, πῶς αὐτὸς ὁ χυδαῖος ὁμοιάζει εὐγενῇ! Ἄν τῷ ὄντι ὀνομάζεται Δεδρὲς, πρέπει τοῦλάχιστον νὰ συνανεστράφη μὲ εὐγενεῖς. — Ἡ δὲ κυρία Σιρὲ οὔτε εἶδεν οὔτε ἤθελε νὰ ἴδῃ αὐτόν. Ἀπαξ ἢ δις μόνον, ἐξ ἀπλῆς φιλοφροσύνης, ἠρώτησε τὸν ἱατρὸν περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ ἀσθενοῦς. Ἦθελε νομίσει τις ὅτι ἡ ὑπὸ τὴν στέγην αὐτῆς παρουσία τοῦ ἀνθρώπου τούτου ἦτο βάρος τὸ ὁποῖον ἔφερεν ἀνυπομόνως. Εἶχε κατὰ τι μεταβληθῇ, ἐδείκνυε δυστροπίας διὰ τὰς ὁποίας μετενόει καὶ δυσηρεστεῖτο πρῶτη αὐτῇ, καὶ ἡρυθρία ἢ ἐρρίγει αἰφνιδίως. Ἠπόρει εἰς τί νὰ ἀποδώσῃ τὴν στενωχωρίαν ταύτην· ἡσθάνετο δυσαρέσκειαν ὅτι ἀφῆρει ἀπὸ τὴν βασιλικὴν δικαιοσύνην προδότην ὃν ἡ δυστυχία δὲν ἠδύνατο νὰ καταστήσῃ οἶκτον ἄξιον, διότι ἡ δυστυχία αὕτη ἦτο ἡ ποινὴ τῆς ἀνταρσίας καὶ ἐπιπορείας αὐτοῦ. Ὁ ἐνθουσιασμός οὐτινος οὗτος ἦτο τὸ ἀντικείμενον ἐφαίνετο εἰς αὐτὴν γελοῖος, ἡσθάνετο δ' ἐμφύτως ἔχθραν πρὸς αὐτόν. Οὗτος δ' ἴσως ἐνόει ταῦτα, διότι οὐδέποτε ὠμίλει περὶ αὐτῆς, ἂν δὲ καὶ εἶχε παρακαλέσει τὸν ἱατρὸν νὰ ἐκφράσῃ αὐτῇ εὐχαριστίαν διὰ τὴν παρεχομένην φιλοξενίαν, δὲν ἐτόλμησε νὰ ζητήσῃ τὴν ἄδειαν ὅπως εὐχαριστήσῃ αὐτὴν αὐτοπροσώπως· βεβαίως δὲ ἡ κρυφία ἀπέχθεια, ἣν ἡσθάνετο βαρύνουσιν αὐτόν, καθίστη αὐτόν ἐκ διαλειμμάτων ἀνήσυχον καὶ τεταραγμένον· ἂν καὶ καθ' ἡμέραν ἡ κατάστασις αὐ-

τοῦ ἐβελλιοῦτο, ὁ ἱατρὸς εὗρισκεν ὅτι εἶχε πυρετόν. Ἡμέραν τινὰ, μετὰ μεσημβρίαν, εὗρεν αὐτὸν φέροντα τὸν στρατιωτικὸν μανδύαν, κρατοῦντα ῥάβδον καὶ ἐτοιμαζόμενον νὰ ἀναχωρήσῃ, ἀλλ' ἀδέξαιον ἄμα καὶ ἐξημμένον. Ὁ ἱατρὸς ἐξήγησεν αὐτῷ τοὺς κινδύνους τῆς αἰφνιδίας ταύτης ἀναχωρήσεως, οὗτος δ' εὐκόλως ἐπείσθη καὶ συνήνεσεν ὅπως μείνῃ μέχρι τῆς ἐπάρου. Περφοβισμένος διὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ ἀξιώματικοῦ ὁ ἱατρὸς διεκοίνωσεν αὐτὴν εἰς τὸν ἱερέα καὶ τὴν βαρονίδα, μετὰ δὲ μακρὰν τῶν τριῶν σύσκεψιν, εἰς ἣν ἔλαβον σχεδὸν μέρος καὶ τὰ παιδιὰ, ἀπεφασίσθη ὅτι τὸ καλλίτερον μέσον ὅπως σώσῃ τὸν λοχαγὸν Δεδρὲς ἐκ παντὸς κινδύνου ἦτο τὸ νὰ κρατήσωσιν αὐτόν εἰς τὸν πύργον πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀπελθόντος παιδαγωγοῦ, ὥστε νὰ μὴ παράσχῃ ὑποψίας. Ὁ Ἐδουάρδος καὶ ἡ Ἐστέλλα ἀνεσκίρτησαν ὑπὸ χαρᾶς. Ὁ πύργος ἦτο μεμονωμένος καὶ ἠδύνατό τις νὰ ρηθῇ εἰς αὐτόν διὰ τῆς μεγάλης ὁδοῦ χωρὶς νὰ διέλθῃ τὸ χωρίον, ὥστε οὐδεὶς ἤθελεν ἐκπλαγῇ διὰ τὴν παρουσίαν τοῦ νεωστὶ ἐλθόντος, ἐκτελοῦντος μάλιστα τὰ καθήκοντα αὐτοῦ. Ἀλλ' ἔπρεπεν ἡ ἀπόφασις αὕτη νὰ ἐγκριθῇ ὑπὸ τῆς μαρκεσίας, καὶ τοῦτο δὲν ἐφαίνετο εὐκόλον· συνεφωνήθη ὅμως νὰ προταθῇ τὸ πρᾶγμα εἰς αὐτὴν κατὰ τὸ γεῦμα.

Ἀλλὰ τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ἡ κυρία Σιρὲ ἐφάνη ψυχροτέρα ἢ συνήθως, τὸ δὲ γεῦμα ἐπλησίαζε περὶ τὸ τέλος καὶ οὔτε ὁ ἀδελφός, οὔτε ὁ Κ. Πιάρ, οὔτε αὐτὴ ἡ βαρονίς εἶχον τολμήσει νὰ εἰπωσι λέξιν περὶ τῆς ὑποθέσεως, ὅτε ἡ τύχη ἐβοήθησεν αὐτούς. Ἰππηρέτης ἔφερεν ἐφημερίδας, ὁ δ' ἱατρὸς λαβὼν μίαν ἐξ αὐτῶν· — Ἄ! ἀνέκραξεν, ἡ κυβέρνησις εἶναι πάντοτε αὐστηρά. — Καὶ ἀνέγνω· « Ὁ Λαβεδουαγιέρ, οἱ ἀδελφοὶ Φωσὲ, ὁ Μουτὸν-Δυθερνὲ καὶ ὁ Σαρτρὰν θέλουσιν εἰσαχθῇ εἰς τὰ στρατοδικεῖα, ὁ δὲ στρατάρχης Νέυ θέλει δικασθῇ ὑπὸ τῆς γερουσίας. Ἡ εἰς θάνατον καταδίκη αὐτῶν φαίνεται βεβαία. »

Οἱ λόγοι οὗτοι, διακλύσαντες τὴν σιωπὴν καὶ τὰς ἐνδομύχους σκέψεις ἐκάστου τῶν παρόντων, προῆξένησαν πένθιμον ἐντύπωσιν, μάλιστα εἰς τὰ παιδιὰ.

— Δὲν θέλω νὰ καταδικάσῃ εἰς θάνατον καὶ τὸν φίλον μου Δεδρὲς, ἀνέκραξεν ὁ Ἐδουάρδος· ἡ δὲ μικρὰ Ἐστέλλα ἔκλαιεν.

— Ἄ! εἶπεν ἡ μαρκεσία ὡς ἐξεγερθεῖσα αἰφνης, τώρα εἶναι καὶ φίλος σας;—καὶ προσεῖδεν αὐστηρῶς τὰ παιδιὰ.

— Κυρία, εἶπεν ὁ ἱατρὸς, ὁ λοχαγὸς Δεδρὲς δὲν θὰ σᾶς βαρύνῃ πλέον πολὺν καιρὸν, διότι ἔχει σκοπὸν νὰ ἀναχωρήσῃ.

— Καλά! ἂς ἀναχωρήσῃ, δὲν τὸν ἐμποδίζω.

Ἀλλ' ἀμέσως ἐνόησεν ἡ κυρία Σιρὲ τὴν σκληρότητα τῶν λόγων αὐτῆς· ὅθεν καὶ προσέθηκεν·

— Αὐτὸ εἶναι τὸ φρονιμώτερον, ἀφ' οὗ ἰατρεύ-
θη. Ἐν ὧσ' ἦτο ἀσθενὴς καὶ κλινήρης δὲν ἔτρεχε
κάνένα κίνδυνον· ἀλλὰ τώρα, ἀφ' οὗ ἐξέρχεται, θὰ
γίνηῃ ἐντὸς ὀλίγου γνωστὸν, ὥς ἐκ τῆς ἀμελείας ἢ
ἀπροσεξίας τινὸς τῶν φίλων του, ὅτι εἶναι ἐδῶ, καὶ
προτιμῶ νὰ μὴ τὸν συλλάβουν εἰς τὴν οἰκίαν μου.

— Ἀλλὰ θὰ τὸν συλλάβουν τόσον πλησίον αὐ-
τῆς, ἀπήντησεν ὁ Κ. Πιάρ, ὥστε θὰ μάθουν ἀμέ-
σως ὅτι ἐφιλοξενήθη ἐδῶ.

— Τίς εἶναι ὁ σκοπὸς σας; ὑπέλαβε καθαρῶς
ἡ μαρκεσία.

Ὁ ἀγαθὸς ἀββᾶς Μουρὸν ἔλαβε τὸν λόγον·

— Κυρία, εἶπεν, ὁ δυστυχὴς τὸν ὅποιον ὁ Θεὸς
στέλλει πρὸς ἡμᾶς πρέπει νὰ μᾶς εἶναι μέχρι τέ-
λους ἱερός· δὲν ἀρκεῖ νὰ τὸν φιλοξενήσωμεν μίαν ὥ-
ραν καὶ νὰ τὸν ἀποδώσωμεν δυνάμεις· ὀφείλομεν νὰ
μὴ τὸν ἀφήσωμεν νὰ ἐξέλθῃ τοῦ οἴκου ὅταν οἱ ἐχ-
θροὶ τὸν περιμένουν ἐξω.

Ἡ ὑπερήφανος μαρκεσία ἔρριψεν ἐπὶ τοῦ ἀββᾶ
ἐργίλον βλέμμα, ἀλλ' ὁ ταπεινὸς ἱερεὺς ὑπέμεινεν
αὐτό· ἡ στάσις καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐδήλουν ἐ-
νεργητικότητα γενναίαν ἅμα καὶ ἀφελῆ, ἦτο δὲ
συγκεκινημένος καὶ εἶχε τὸ βλέμμα λάμπον ὥς
πάντες οἱ συνεσταλμένοι ἄνθρωποι ὁσάκις ἐκτελοῦσι
καθήκον. Ἡ μαρκεσία ἐνευσε κάτω τοὺς ὀφθαλμούς,
ἐννοήσασα ὅτι εἶχεν ἄδικον· ἡ δὲ γενναία καὶ εὐγε-
νὴς αὐτῆς φύσις ὑπερίσχυσεν ἐν τῷ ᾧμα. Ἐξήτει
παρ' ἑαυτῆς λόγον τῆς ἀναιτίου ἀντιπαθείας πρὸς
ἄνδρα ἄγνωστον εἰς αὐτήν· ἂν ὑπήκουεν εἰς κομ-
ματικὰς προκταλήψεις, εἶχον αὐταὶ τι τὸ μικρο-
πρεπὲς καὶ ἀνάξιον αὐτῆς· μὴ ἄρα ὑπέικεν εἰς προ-
αισθημάτα; ἀλλὰ ποῖα; ἠγνόει καὶ αὐτὴ νὰ ἀπαν-
τήσῃ, ὅθεν ἐνέδωκεν εἰποῦσα·

— Λοιπὸν ἔχετε βέβαια κανὲν σχέδιον.

— Ναι, ἀπήντησεν ἡ βαρονίσ, καὶ ἐξήγησε πῶς,
μέχρι τῆς παρελεύσεως παντὸς κινδύνου, καλὸν ἦ-
θειεν εἶσθαι ἂν ὁ λοχαγὸς Δεδρές ἔμενεν εἰς τὸν
πύργον ὥς παιδαγωγός.

Ἡ μαρκεσία ἤκουε· παρετήρησε δ' εἰς τὰ πρόσ-
ωπα πάντων τοιαύτην ὁμόφωνον ἐκφρασιν ἐπιθυ-
μίας καὶ πεποιθήσεως, ὥστε ἠπόρησεν ἔτι μᾶλλον
διὰ τὴν ἀπέχθειαν ἣν ἐνέπνεεν αὐτῇ ὁ ἄγνωστος·
ἐνόησε λοιπὸν ὅτι πᾶσα ἀντίστασις αὐτῆς ἠθελεν
εἶσθαι παιδαριώδης.

— Ἔστω, εἶπε, συγκατατίθεμαι.

Ὅλοι νύχαρίστησαν αὐτὴν ζωηρῶς, ὁ δ' ἰατρὸς
ἔδραμεν ὅπως ἀναγγεῖλῃ τὸ πρᾶγμα εἰς τὸν φυγά-
δα, ὅστις ὑπεδέχθη αὐτὸν μετὰ προφανοῦς ἀνησυ-
χίας ἅμα δὲ καὶ χαρᾶς· ἀλλ' ἡ χαρὰ ἦτο ἀνωτέρα
καὶ σχεδὸν διαχυτικὴ, ὑπερ ἐξέπληξεν ὀλίγον τὸν
Κ. Πιάρ.

— Ὁ ἄνθρωπος αὐτός, εἶπεν ὁ ἰατρὸς πρὸς τὸν

ἱερέα, εἶναι βέβαια ἀνδρεῖος εἰς τὸ πεδῖον τῆς μά-
χης, ἀλλ' εἰς τὰς συνήθεις περιστάσεις τοῦ βίου
συγκινεῖται ὑπὲρ τὸ δέον. Οἱ στρατιωτικοὶ δὲν ἔ-
χουν τὸ πολιτικὸν θάρρος.

— Διότι, ἀπήντησεν ὁ ἀββᾶς ὑπερήφανος εἰσέτι
διὰ τοὺς πρὸς τὴν μαρκεσίαν λόγους αὐτοῦ, εἶναι
τὰ ὄργανα τῆς ὀργῆς καὶ ὄχι τῆς δικαιοσύνης τοῦ
Κυρίου.

Οἱ δύο φίλοι ἠσθάνοντο μικράν τινα εὐχαρίστη-
σιν ὅτι ἦσαν ἀνώτεροι τοῦ ὑπ' αὐτῶν προστατευο-
μένου, ὃν ἔνεκα τούτου ἠγάπησαν καὶ ἔτι μᾶλλον.
Ἡ εἰς τὴν μαρκεσίαν παρουσίαις τοῦ λοχαγοῦ καὶ
ἡ ἐγκαθίδρυσις αὐτοῦ εἰς τὴν νέαν του θέσιν ἐμελ-
λον νὰ γίνωσι τὴν ἐπαύριον, διότι ἔπρεπε πρῶτον
νὰ παράσχωσιν εἰς αὐτὸν πολιτικὰ ἐνδύματα εὐ-
πρεπῆ, ὁ δ' ἰατρὸς ἀνέλαβε τὴν φροντίδα ταύτην.
Ὅτε δὲ ὁ ἀξιωματικὸς ἐξυρίσθη καὶ ἐνεδύθη αὐτά,
ἂν καὶ ἦσαν δανεικὰ, τὸ ἐξωτερικὸν αὐτοῦ ἐφάνη
λίαν εὐγενές. Ὁ Κ. Πιάρ, ὀλίγον πρὸ τοῦ γεύματος,
ὠδήγησεν αὐτὸν εἰς τὴν αἴθουσαν, ἥτις ἐφωτίζετο
τότε ὑπὸ τοῦ τελευταίου φωτὸς τῆς ἡμέρας καὶ
ὑπὸ τῆς λάμπρας τῆς ἐν τῇ ἐστίᾳ πυρᾶς. Ἐν ᾧ δ' ἡ
μαρκεσία ἀνηγείρετο ὀλίγον πλησιάζωντος τοῦ λο-
χαγοῦ, ὁ βλάξ ἐταράχθη ἐπὶ τοῦ θρόνου του καὶ
ἀνέπεμψεν λαρυγγώδεις κραυγὰς.

— Ἐντροπή, κύριε μαρκέσιε! εἶπεν ἡ βαρονίς·
φαίνεσαι ὥς νὰ γαυγίζῃς τοὺς ξένους.

Ἡ γραία δὲν μετεχειρίζετο συνήθως μετὰ πολλῆς
γλυκύτητος τὸν γαμβρὸν αὐτῆς, καὶ τοῦτο ἦτο
εὐεξήγητον. Ὁ βλάξ εἶδεν ὅτι ἀπετείνετο πρὸς αὐ-
τὸν καὶ ἐσιώπησεν. Ἐν τούτοις ἡ μαρκεσία ὑπεδεί-
κνυε, μετὰ πολλῆς συντομίας, εἰς τὸν παιδαγωγὸν
τὰ χρέη αὐτοῦ, ἅτινα συνίσταντο εἰς τὸ νὰ συνο-
δεύῃ τὰ παιδιὰ εἰς τὸν περίπατον καὶ νὰ ἐξακολου-
θήσῃ ὅσα μαθήματα εἶχεν ἤδη ἀρχίσει, διότι, ὥς
ἐγίνωσκε, τὰ καθήκοντα αὐτοῦ δὲν ἔμελλον νὰ
διαρκέσωσι πολὺ. Ὁ δὲ λοχαγὸς ἐνευσεν ἀντὶ πάσης
ἀπαντήσεως. Μετ' ὀλίγον δὲ μετέβησαν εἰς τὸ ἐ-
στιατόριον καὶ τότε, ὑπὸ τὸ φῶς τῆς λυχνίας, ἡ
κυρία Σιρὲ ἠδυνήθη νὰ διακρίνῃ τοὺς χαρακτῆρας
τοῦ ἀξιωματικοῦ. Καὶ οἱ ἄλλοι δὲ συνδικητῆμονες,
εὐρίσκοντες αὐτὸν μεταβεβλημένον ὑπὸ τὴν νέαν
του ἐνδυμασίαν, τὸν παρετήρουν μετὰ περιεργείας.
Ἐφαίνετο ἄνθρωπος ἡλικίας τριάκοντα πέντε ἢ τεσσα-
ράκοντα τὸ πολὺ ἐτῶν, τὸ δὲ πρόσωπον αὐτοῦ ἦτο
νεαρὸν ἅμα καὶ γεγηρακός· λύπαι ἴσως καὶ κόποι
εἶχον χαράξαι τὰς ἐπ' αὐτοῦ ρυτίδας, ἀλλὰ συχνά-
κις ἐφωτίζετο ὑπὸ μειδιάματος διδόντος εἰς αὐτὸ
γλυκυτάτην καὶ σχεδὸν νεανικὴν ἐκφρασιν. Οἱ χα-
ρακτῆρες αὐτοῦ ἐδήλουν δραστηριότητα· τὸ μέτω-
πον ἦτο ὑψηλὸν καὶ περίφροντι, οἱ δ' ὀφθαλμοὶ
ζωηροὶ, καθαροὶ, ἀλλὰ σοβαροὶ. Ἡ κυρτὴ αὐτοῦ ρίς,

οἱ εὐαίμητοι ῥώθωνες, τὸ λεπτὸν στόμα καὶ οἱ λευκότετοι ὀδόντες, ἀπεκάλυπτον φύσιν λεπτὴν καὶ εὐαίσθητον. Ἀμέσως τις ἐνόησε ὅτι ὁ τοσοῦτον πλουσίως πεπρωκισμένος αὐτός ἀνὴρ δὲν εἶχεν ὑπάρξει εὐτυχίας, καὶ ἕκαστος ἀκουσίως συνεπάθει πρὸς τὰ ἄγνωστα δυστυχήματα, ἅτινα πιθανῶς εἶχον ἐπιπέσει κατ' αὐτοῦ καὶ τὰ ὅποια ὑπέμενε μετὰ γλυκείας καὶ εὐαισθήτου γενναιότητος. Οἱ φίλοι αὐτοῦ ἠθέλησαν νὰ παράσχωσιν εἰς αὐτὸν ἀφορμὴν ὅπως διακριθῇ ἐνώπιον τῆς μαρκεσίας· καὶ ναὶ μὲν ἐφάνη προσπνῆς, ἀλλὰ λίαν συνεσταλμένος ὡς εἰ ἐπεθύμει νὰ συγχωρηθῇ εἰς αὐτὸν ἡ παρουσία του· τὸ δ' αἰσθημα τοῦτο ἦτο βεβαίως ἰσχυρὸν, διότι ἡ τρέμουσα αὐτοῦ φωνὴ ἐδήλου κάλλιον ἢ τὸ τεταραγμένον τοῦ προσώπου τὸν σάλον τῆς ψυχῆς του. Ἡ κυρία Σιρέ παρετήρησεν αὐτὸν πολλάκις μετὰ παρατεταμένης προσοχῆς· μόλις ἠγγίξε τὰ παρατιθέμενα φαγητὰ, ἀπῆντα, ὁσάκις ἠναγκάζετο, διὰ μονοσυλλάβων, καὶ ἐξηκολούθει ἐξετάζουσα αὐτόν. Ἡ ψυχρὰ καὶ ὑπερήφανος αὐτῇ συμπεριφορὰ παρήγαγε γενικὴν στενοχωρίαν. Ἀφ' οὗ δ' ἐπανῆλθον εἰς τὴν αἴθουσαν, μετὰ τινὰ λέξεις καὶ μεγάλα διαστήματα σιωπῆς, ἕκαστος ἀπεχώρησεν, ἡ δὲ μαρκεσία ἔμεινε μόνη, τὸν ἀγκῶνα ἔχουσα ἐστηριγμένον ἐπὶ τῆς ἐστίας καὶ τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῆς χειρός. Αἰφνης ἀνηγέρθη καὶ εἶπε μεθ' ὑποκώπου φωνῆς· — Ἄν ἦτο ἐκεῖνος! — Ἐπειτα δ' ἐνευσεν ἀρνητικῶς καὶ ἀνύψωσε τοὺς ὤμους. — Ἀδύνατον! εἶναι μωρία. — Ἀμέσως ὅμως αἰφνιδίᾳ ὀργὴ κατέλαβεν αὐτὴν καὶ ἀνέκραξεν· — Ἀλλ' ἂν ἦτο ἐκεῖνος, ὅποια τόλμη!

Ἐπροχώρησεν ὀλίγον ἀτενίζουσα, δι' ἀστραπηδόλου βλέμματος, τὴν θύραν δι' ἧς ὁ ἀξιωματικὸς εἶχεν ἐξέλθει, ἐτοίμη ἴσως νὰ ἐκδιώξῃ αὐτὸν τῆς οἰκίας· ἀλλ' ἐστάθη ἀμέσως. — Ὅχι, εἶπε καθ' ἑαυτὴν, δὲν ἔχω ἀκόμη πλήρη βεβαιότητα. — Καί, κρατήσασα τῶν αἰσθημάτων αὐτῆς διὰ σπανίως θελήσεως, ἐσήμανεν ὅπως ἔλθῃ ἡ ὑπηρετίς.

Ἀλλὰ τὴν ἐσπέραν τῆς ἐπαύριον οὐδεμίαν εἶχε πλέον ἀμφιβολίαν· ὁ ἄνθρωπος, τὸν ὅποιον προσεπάθει ν' ἀναγνωρίσῃ, εἶχε προδοθῇ εἰκοσάκις· ἐταράττετο ὑπὸ τὰ βλέμματα αὐτῆς, ἐτραύλιζεν ὁσάκις ἀπέτεινε πρὸς αὐτὸν τὸν λόγον, ἠρυθρία καὶ ὠχρία ἀνευ αἰτίας. Τί λοιπὸν νὰ πράξῃ; ν' ἀποσύρῃ προστασίαν, ἣν πρὸ ὀλίγου μόλις εἶχε παραχωρήσει; ἀλλ' ὁ πύργος αὐτῆς ὥφειλε νὰ ᾔναι ἄσυλον· ὅθεν ἀπεφάσισε νὰ ὑπομείνῃ μέχρις οὗ πρέλθῃ διάστημα τι χρόνου, ὑπερῃσκόπευε νὰ καταστήσῃ ὅσον τὸ δυνατόν σύντομον.

Καὶ ὁ ἀξιωματικὸς δὲ δὲν ἠδύνατο νὰ ἀπατᾶται· ἐβλεπεν ἑαυτὸν ἀσθενῆ καὶ ἄοπλον πρὸ ἐχθρῶς παντοδυνάμου. Ἡ κυρία Σιρέ παρίστατο ἐνίοτε εἰς

τὰς παραδόσεις τῶν τέκνων αὐτῆς, ἀλλ' οὐδέποτε πλέον ἀπέτεινε αὐτῷ τὸν λόγον· ἐσπέραν δὲ τινὰ, λαβοῦσα ἀφορμὴν ἐκ τῶν εἰδήσεων τῆς ἡμέρας, ἐτένισεν αὐτὸν καὶ εἶπε· — Φαίνεται, εὐτυχῶς, ὅτι ἡ ἀμνηστία εἶναι πιθανωτάτη. — Αἱ λέξεις αὗται, τὰς ὁποίας οἱ ἄλλοι ἐξέλαβον ὡς συγχαρητήριους, εἶχον πρὸς αὐτὸν ἔννοιαν εὐκρινῆ, διότι καὶ τὸ ὕφος καὶ τὸ βλέμμα ἐξήγουν ὅτι ἐσήμαινον· — Διὰ τί δὲν ἀναχωρεῖς; ἰδοὺ εὐκαιρία. — Ὅθεν ἔκυψε τὴν κεφαλὴν. Καὶ τῷ ὄντι, διὰ τί δὲν ἀνεχώρει; μὴ ἄρα ἠγάπα τὴν μαρκεσίαν; ἴσως. Ἦτο δυστυχὴς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτῆς, ἐποτίζετο πλείστας μυστικὰς ὕβρεις, καὶ ὅμως ἠσθάνετο παράδοξον ἡδονὴν διὰ τὴν λύπην καὶ τὸ αἶσχος εἰς ᾧ ὑπέβαλλεν αὐτὸς ἑαυτόν. Ὅσάκις ἡ μαρκεσία δὲν ἔβλεπεν αὐτόν, τὴν ἠκολούθει δι' ἐπιμόνου βλέμματος, ἐτρέφετο μετὰ πικρᾶς εὐδαιμονίας ἐκ τῆς λύπης τῆς ἐπὶ τοῦ προσώπου αὐτῆς ἀνεξαλείπτως κεχαραγμένης, διότι, ἂν ἀληθῶς ἦτο αἴτιος ταύτης, δὲν ἠδύνατο ἄρᾳ γε νὰ καυχῇ ὅτι ἡ φρικτὴ πληγὴ ἦτο πάντοτε αἵματοςσταγής; Εἶδος μέθης κατέλαβε λοιπὸν αὐτόν, οὐδὲν μὲν ἐλπίζοντα, οὐδὲν δὲ ἀναλογιζόμενον, ἀλλὰ παραδιδόμενον, ὡς ἐν ὄνειρῳ, εἰς τὰς ὑπερεκχευμένας συγκινήσεις τῆς καρδίας αὐτοῦ. Ἐν μόνον ἐσκέπτετο, τὸ νὰ μείνῃ παρὰ τῇ μαρκεσίᾳ μέχρις οὗ ἐκδιωχθῇ ὑπ' αὐτῆς.

Ἡ σιωπὴ τοῦ ἀξιωματικοῦ, ἡ ἐπιμονὴ εἰς τὸ νὰ μὴ ἐννοήσῃ τοὺς λόγους αὐτῆς, ἐξέπληξαν τὴν κυρίαν Σιρέ· ἔμεινε ἄρᾳ γε εἰς τὸν πύργον φοβούμενος τὸν κίνδυνον καὶ τρέμων διὰ τὴν ἰδίαν ζωὴν; Τοῦτο ἐφαίνετο εἰς αὐτὴν ἄξιον τοῦ ἀνάνδρου καὶ ταπεινοῦ ἐκείνου ἀνθρώπου. Ὅθεν οὔτε ἠθέλησε πλέον νὰ ἴδῃ αὐτόν, καὶ ἔμεινε πάντοτε κατὰ κλειστός ἐν τοῖς δωματίοις αὐτῆς, ἐξερχομένη μόνον ὅπως παρέχῃ τὰς ἀπολύτως ἀναγκαίας φροντίδας εἰς τὰ τέκνα καὶ τὸν σύζυγον.

Ἡ ἑστέλλη καὶ ὁ ἑδουάρδος ἐδιδάσκοντο τὰ μαθήματα αὐτῶν ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τοῦ ἰσογείου, εἰς ἣν ἄλλως τε συνήρχοντο συνήθως ὅλοι, διότι εὐρίσκοντο οὕτω πλησίον τοῦ μαρκεσίου, ὅστις ἐφώναζεν ὁσάκις τὸν ἔθετον εἰς ἄλλο δωματίον. Ἡμέραν τινὰ, μετὰ μεσημβρίαν, ἐν ᾧ τὰ παιδία ἐπαιζον, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς βαρονίδος, εἰς τὸν κήπον, ὁ διδάσκαλος αὐτῶν ἐτακτοποιεῖ τὰ βιβλία καὶ τὰ τετράδια· ὁ ἱατρὸς καὶ ὁ ἀββάς δὲν εἶχον ἔλθει εἰς τὸν πύργον, ἡ δὲ μαρκεσία δὲν εἶχε φανῇ ἀπὸ τῆς πρωίας. Ὁ ἀξιωματικὸς ἦτο περίλυπος καὶ δύσελπις· ἡ μόνωσις ἦν ἐπέβαλλεν ἑαυτῇ ἡ μαρκεσία εἶχε πληγώσει αὐτὸν καιρίως· μὴ βλέπων δὲ πλέον αὐτὴν, σιωπηλὸς καὶ περίφροντις, ἀνελογίζετο ὅτι ὥφειλε νὰ ἀναχωρήσῃ· ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο νὰ τὸ ἀποφασίσῃ. Παρετήρησε τότε ὅτι εὐρίσκετο μάλ-

νος μετὰ τοῦ βλακῆς, ὅπερ πρῶτον ἤδη συνέβαι-
νεν· ἀφ' οὗ δ' εἶδε περὶ ἑαυτὸν μετ' ἀνησυχου πε-
ριεργείας, ἐπλητίασε τὸν μαρκέσιον, κόπτοντα πάν-
τοτε εἰκόνα, ἐκάθησε καὶ ἠτένισεν αὐτόν· καὶ ὁ βλάξ
δὲ, διακόψας τὸ ἔργον, ἐστήριξεν ἐπὶ τοῦ ξένου τοὺς
ἀμυροὺς αὐτοῦ ὀφθαλμούς. Τὸ πρᾶγμα διήρκεσεν
ἐπὶ τινα λεπτά, καὶ βαθμυδὸν τὸ στήθος τοῦ ἀ-
ξιωματικοῦ ἀνεκινεῖτο βιαίως, καὶ ὁ μαρκέσιος δὲ,
σύνοφρος, ἐφαίνετο ἀναζητῶν λείψανά τινα λογικοῦ
καὶ μνήμης· ὁλοκλήρον παρελθὼν, παράδοξον, ἀπί-
σιον καὶ γλυκὺ, ἀνηγείρετο μεταξὺ τῶν δύο ἀνδρῶν,
σκοτεινὸν μὲν καὶ ἀθέετον ὡς πρὸς τὸν ἕνα, πύρι-
νον δὲ ὡς πρὸς τὸν ἕτερον. Τέλος ὁ ἀξιωματικὸς ἡ-
σθάνθη δάκρυα ἀναδύζοντα καὶ πλημμυροῦντα
τοὺς ὀφθαλμούς αὐτοῦ, καὶ λαβὼν τὰς χεῖρας καὶ
τὴν κεφαλὴν τοῦ βλακῆς κατεφίλει αὐτάς. Ὁ δὲ
βλάξ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐφοβήθη· ἀλλὰ καὶ τὰ ζῶα
αὐτὰ ἐννοοῦσι τὴν θωπαίαν, ὥστε ὁ δυστυχὴς, ὅστις
πρὸ πολλοῦ δὲν εἶχεν ἀξιωθῆ τοιαύτης, ἐρρίγησεν
ὅλος, ἤρξατο νὰ κλαίῃ, νὰ γελάῃ καὶ νὰ ἀφίνη κραυ-
γὰς ἀνάνθρωπος· ἐτρίβετο δὲ ἐπὶ τοῦ ἀξιωματικοῦ,
ἐκδηλῶν ὡς κύων πρὸς τὸν κύριον, τὴν εὐγνωμοσύ-
νην καὶ τὴν χκράν αὐτοῦ. Ἡ ἐξαψὶς τοῦ φυγάδος
ἠδύνησεν, ἡ συγκίνησις αὐτοῦ, ἡ ἐπὶ πολλὰ ἴσως ἔτη
περισταλαῖσα, ἦτο πλέον ἀκράτητος· φοβηθεὶς δὲ
μὴ παρὰφρονήσῃ καὶ αὐτὸς, ἀπεμακρύνθη ὠχρὸς
καὶ ἀπληδηνῶς καὶ κατέπεσεν ἐπὶ ἀνακλίντρου.

Τότε εἰσῆλθεν ἡ μαρκεσία μετὰ τοῦ ἱατροῦ, ὅς-
τις, ὀρχμὼν πρὸς τὸν μαρκέσιον καὶ ἰδὼν τὴν διέυ-
θυνσιν τοῦ βλέμματος καὶ τὴν ζωηρὰν ἐκφρασιν
τῆς φυσιογνωμίας αὐτοῦ, ἀνέκραξεν·

— Ἐλθὲ λοιπὸν, λοχαγέ· σὲ ζητεῖ, μὲ σὲ τὰ
ἔχει.

Ἐν ᾧ δ' ὁ ἀξιωματικὸς ἐπροχώρει διὰ βήματος
κλονιζομένου ὁ ἱατρὸς προσέθηκε·

— Παράδοξον, κυρία! δὲν εἶδα ποτὲ τὸν μαρ-
κέσιον εἰς αὐτὴν τὴν κατὰστασιν. Καὶ εἶναι μὲν
ἀδύνατον νὰ ἀνεύρῃ τὸ λογικόν, ἀλλ' ἂν κἀνεῖς ἡδύ-
νατο νὰ τὸν ἱατρεύσῃ, αὐτὸς εἶναι ὁ Κ. Δεσφρὲς.

Ἀλλ' ἡ μαρκεσία εἶχεν ἐκλίπει, διότι, παρούσης τῆς
μαρκείας, ὁ ἀξιωματικὸς δὲν εἶχε πλέον ὅπως ἐμ-
ψυχώσῃ τὸ ἀναίσθητον ἐκεῖνο σῶμα διὰ τῆς ψυχῆς
καὶ τῆς διανοίας αὐτοῦ, οὔτε τὴν συγκίνησιν τῆς
καρδίας, οὔτε τὸ δῶρον τῶν δακρύων. Αἱ χεῖρες τοῦ
μαρκεσίου ἐψυχράνθησαν καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ
ἀνέλαβε τὴν ἡλιθίαν ἐκφρασιν· ἀποσπασθεὶς δὲ τοῦ
ἀξιωματικοῦ καὶ συμπλέξας τοὺς δακτύλους ἐσα-
λείετο γογγύζων. Ἡ μαρκεσία, ἥτις προσεῖχε μέ-
χρις ἐκείνης τῆς στιγμῆς, ἀπέστρεψε τὴν κεφαλὴν
μειδιάσασα περιφρονητικῶς· ὁ δ' ἀξιωματικὸς ἐνόη-
σε τὸ μειδίαμα· ἡ κυρία Σιρέ εἶχεν ἐκλάβει τὴν συμ-
βᾶσαν σκηνήν, ὡς κοινὸν στρατήγημα δι' οὗ οὗτος

εἶχε προσπαθῆσαι νὰ κεντήσῃ τὴν περιέργειαν αὐ-
τῆς καὶ νὰ γίνῃ περισπούδαστος. Καὶ ὅμως ἕνεκα
σκέψεως ὑψηλοτέρας, εὐγενοῦς καὶ γενναίας, δὲν
παρετήρησε τὴν περιφρόνησιν τῆς μαρκείας. Ὁ
βλάξ, χάρις εἰς αὐτόν, ἡδύνατο νὰ ἀνεύρῃ τὸ λο-
γικόν· αὐτὸς λοιπὸν ἡδύνατο νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὴν
μαρκεσίαν τὸν σύζυγον, διότι, τίς οἶδε; τοῦτον ἴσως
εἶχεν ἄλλοτε ἀγαπήσει καὶ μόνον τὸν ἔρωτα αὐτῆς
ἐθρήνευ· τὸν ἔρωτα λοιπὸν αὐτὸν ἀπεράσισεν ἐκεῖνος
νὰ ἀναστήσῃ ἀντὶ πάσης ἐκδικήσεως. Ἡ ταχεῖα
καὶ διάπυρος αὕτη ἀπόφασις ὑπῆρξεν ὡς νέος ὀρί-
ζων πρὸς αὐτόν· εἶχεν ἔκτοτε σκοπὸν νὰ διώξῃ καὶ
χρέος νὰ ἐκπληρώσῃ· μὴ ὁ ἱατρὸς δὲν εἶχεν εἰπεῖ
ὅτι αὐτὸς ἦτο ὁ μόνος δυνάμενος νὰ θεραπεύσῃ τὸν
μαρκέσιον;

Ὁ Κ. Πιάρ ἐξήταξε τότε τὸν μαρκέσιον Σιρέ,
ἐπανελθόντα εἰς τὴν συνήθη βλακώδη κατὰστασιν.

— Ὅχι, εἶπε, δὲν πρέπει νὰ ἀπατώμεθα· ἡ
θεραπεία εἶναι ἀδύνατος.

— Καὶ διατί; ἠρώτησε ζωηρῶς ὁ Δεσφρὲς.

— Διότι δὲν εἶναι παράφρων, ἀλλὰ βλάξ. Ἡ πα-
ραφροσύνη εἶναι μόνον ἀλλοίωσις τοῦ νοῦς, ἐν ᾧ ἡ
βλακία εἶναι ἐξαφάνισις αὐτοῦ. Οἱ νεκροὶ δὲν ἀ-
ναζῶσιν.

Ὁ λοχαγὸς ἐζήτησε τὴν ἐπιστημονικὴν ἐξήγησιν
τῆς κατὰστασος τοῦ μαρκεσίου, διότι ἐπεθύμει νὰ
μάθῃ αὐτὴν ὅπως μὴ ἐνεργῇ ὅπως τύχῃ. Ἠρώτησε
λοιπὸν τὸν Κ. Πιάρ περὶ τῶν πιθανῶν αἰτίων τοῦ
πάθους. Ὁ δὲ ἱατρὸς ἀπεκρίθη ὅτι ὁ μαρκέσιος,
καὶ μετὰ τὸν γάμον του, διήγαγε νεότητα τρικυ-
μιώδη καὶ ὅτι, λίαν πιθανῶς, δὲν ἐπεδόθη εἰς κατα-
χρήσεις ἢ ὅπως φήγῃ μυστικὰς καὶ σκληρὰς λύπας,
πρᾶγμα ἀληθὲς παράδοξον, προσέθηκεν ὁ ἱατρὸς,
ἀφ' οὗ εἶχε σύζυγον ὡραίαν καὶ πολυθέλητην. Οἱ
τελευταῖοι οὗτοι λόγοι τοῦ ἱατροῦ συνεκίνησαν τὸν
ἀξιωματικόν. Πιθανὸν λοιπὸν ὁ μαρκέσιος νὰ μὴ ἡ-
γαπήθῃ ὑπὸ τῆς γυναικὸς του, καὶ ἂν δὲν ἡγαπήθῃ
πρὸ αὐτῆς, ἄλλος ἴσως ἔρως δὲν εἶχε πάψει ἐμ-
φωλεύων ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς κυρίας Σιρέ. Ταῦτα ἀ-
ναλογισάμενος, κατελήφθη ὑπὸ χαρᾶς ζωηρᾶς ἅμα
καὶ δειλιώσεως· ἔπειτα, ἐννοήσας τὸ πόσον ἡ ἀπέχθεια
τοιαύτης γυναικὸς θὰ ὑπῆρξε δυσφόρητος, ἡσθάνθη
διπλασιαζομένην τὴν πρὸς τὸ πρὸ αὐτοῦ ὄν ἀγάπην
καὶ τὸν οἶκτον· συλλαβὼν δὲ ὄνειρα καὶ ἐλπίδας,
εἶπε πρὸς τὸν ἱατρόν· «Ὅσον δύσκολος καὶ ἂν ᾖναι
ἡ θεραπεία, θὰ προσπαθῶσω.»

Καὶ τῷ ὄντι, τὰς ἀκολούθους ἡμέρας ἀνέλαβε
τὰς προσπάθειάς· ὅπως δὲ μηδεὶς ἐνοχλῇ αὐτόν, ἀ-
πήτησε νὰ μένῃ μόνος μετὰ τοῦ μαρκεσίου· διήρ-
χετο λοιπὸν μετ' αὐτοῦ ὥρας ὁλοκλήρους ἐπαιτῶν
καὶ τὴν ἐλαχίστην ἐπάνοδον εἰς τὸν διανοητικόν
βίον. Ἀλλὰ τὰ πάντα ἀπέβησαν μάταια καὶ μετ'

ελάχιστον ἐπέσθη ὅτι, ἀτελῶς ὑπὸ τῶν ὀργάνων ὑπερ-
ρετουμένη ἢ καὶ πληττομένη κατὰ τὰς ζώσας καὶ
ἀπὸ τῆς ὕλης ἀνεξαρτήτους πηγὰς τῆς, δύναται
μὲν ἡ κατεστραμμένη διάνοια νὰ ἀνυψωθῇ μέχρι τῆς
ἐμφύτου ὁρμῆς, ἀλλ' ὅτι ἡ ἐμφυτος αὕτη ὁρμὴ
δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰ περὶ αὐτὴν σκοτεινὰ
ὄρια. Ὁ μαρκέσιος ἀνεγνώριζεν αὐτὸν ὁσάκις εἰσῆρ-
χετο, καὶ τοῦτο ἐφαίνετο ἐκ τοῦ βλέμματός, λάμ-
ποντος ἐπὶ ἐν δεύτερον λεπτόν· ἀλλ' ἡ λάμψις αὕτη
ἦτο ἀστραπή μεταξὺ σκότους βαθύος· οὐδὲν φῶς
προηγείτο ἢ ἠκολούθει αὐτῇ. Ἐνίοτε μάλιστα ὁ
βλάξ οὐδὲ κἂν παρατήρει τὴν παρουσίαν τοῦ ἀξιο-
ματικού· ἄλλοτε δὲ πάλιν ἐμιμείτο χειρονομίας
τινάς, ἐγέλα καὶ διεσκέδαζε μετ' αὐτοῦ· ἀλλ' ὅλα
ταῦτα ἀπεδείκνυσαν ἴσως ἐπιτυχῇ τινα προσπάθειαν
τῆς μνήμης, οὐχὶ ὁμῶς καὶ ἀλληλουχίαν ἰδεῶν.

Οὐχ ἦττον οἱ καρποὶ οὗτοι, ὅσον ματαίους καὶ
ἀν ἔκρινεν αὐτοὺς, ἐφαίνοντο σημαντικοὶ εἰς τοὺς
κατοίκους τοῦ πύργου, θαυμάζοντας τὴν φαινομένην
ζωὴν τὴν μεταδοθεῖσαν εἰς τὸν μαρκέσιον. Πάν-
τες, ἐξ εὐνοίας πρὸς τὸν ἀξιωματικόν, ἀπεφάσισαν
νὰ διοργανίσωσι μικράν τινα συνέντευξιν μεταξὺ
τοῦ μαρκεσίου καὶ τοῦ λοχαγοῦ, ὅπως ἡ μαρκεσία
ἴδῃ καὶ φανῇ δικαιοτέρα πρὸς τὸν ἄνδρα, τὸν
προσπαθοῦντα νὰ ἀποδώσῃ εἰς αὐτὴν τὸν σύζυγον.
Τοῦτο συμφωνήθη ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ λοχαγοῦ, ὅστις
ἠπόρησεν ἰδῶν, ἐσπέραν τινά, τὴν κυρίαν Σιρὲ, τοὺς
ξένους καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς, καθημένους κύκλῳ ὡς
ἐπὶ προσδοκίᾳ πειράματος. Ὅτε δὲ ἀπεκάλυψαν εἰς
αὐτὸν τὸ τί ἐζήτουν, ἠσθάνθη ἀπαστροφὴν, διότι
τὸ πρᾶγμα ἐφάνετο αὐτῷ ἀσεβὲς καὶ σκληρόν· ἀλλ'
οὐδεὶς ἠσθάνετο τὴν ἡθικὴν αἰδῶν, ἥτις ἀνεχαίτιζεν
αὐτὸν, διότι πρὸ πολλοῦ ὁ μαρκέσιος ἐθεωρεῖτο ἐν
τῇ οἰκίᾳ ὡς αὐτόματόν τι καὶ οὐχὶ ὡς ἀνθρώπινον
καὶ λογικόν. Πρὸς τούτοις δὲ ζωηρὰ περιέργεια με-
μιγμένη μετ' ἐλπίδος ὤθει εἰς τὴν ἀπόπειραν τοὺς
φίλους τοῦ λοχαγοῦ. Ἡ μαρκεσία Σιρὲ, εἶρων καὶ
ὁμῶς ἀνήσυχος, περιέμενεν· ὁ δὲ λοχαγὸς ἐμάντευ-
σεν ὅτι, ἂν ἤρνεϊτο, ἤθελεν ὑποπέσει εἰς τὴν συστη-
ματικὴν αὐτῆς περιφρόνησιν· μὴ δὲν ἐθεώρει ἤδη
αὐτὸν ὡς ἀγύρτην; Πρὸς τούτοις αὐτὴ ἡ παρουσία
τῆς ἐπεδεδαίου τὴν διαρκῶς κατακαίουσάν αὐτὸν
ιδέαν ὅτι δὲν εἶχεν ἀγαπήσει τὸν μαρκέσιον, διότι
ἄλλως ἤθελεν ἀγανακτήσει διὰ τὴν ἐπιβλαβήν
εἰς τὸν δυστυχῇ δοκιμασίαν, ὡς ἠγανακτεῖ καὶ αὐ-
τός. Ἡλπίσε τέλος ὅτι ἤθελε μαλαχθῇ βλέπουσα τὰς
ἐπιμόνους καὶ εἰλικρινεῖς αὐτοῦ προσπάθειας. Ἐπι-
βαλὼν λοιπὸν σιωπὴν εἰς τὴν συνείδησιν αὐτοῦ, ὑ-
πάκουσεν· ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν ἠδυνήθη, τὸ ἐσπέρας
ἐκεῖνο, νὰ ἀνείρῃ τὴν ἰσχυρὰν ἐπιβρόχην τὴν ἀναφα-
νεῖσαν ἄλλοτε ἐν ὥρᾳ μεγάλῃ καὶ ἀπροόπτου συγ-
κινήσεως· δὲν ἠδυνήθη νὰ προκαλέσῃ τὴν ἐκδήλωσιν

τῶν παιδαριωδῶν ἐκείνων ἀποτελεσμάτων, τὰ ὅποια
ἡ σταθερὰ καὶ καρτερικὴ αὐτοῦ ἀγάπη παρήγε καθ'
ἡμέραν. Ὁ μαρκέσιος, ἀναίσθητος, οὐδ' ἐνόησε κἂν
ὅτι ὁ ἀξιωματικὸς ἐφρόντιζε περὶ αὐτοῦ. — Κύριε,
εἶπε ψυχρῶς ἡ κυρία Σιρὲ ἐγειρομένη, μὴ κουράζεστε
περισσότερον τὸν μαρκέσιον, καὶ μὴ κουράζεσθε καὶ
σεῖς. — Καὶ ἐξῆλθεν. Ω.

(Ἐπεται συνέχεια.)

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

* Ἡ ἐν Πόντῳ ἑλληνικὴ φυλὴ ἦται τὰ Ποντικὰ, ἣ προσετί-
θησαν καὶ λόγοι τινὲς ἐν Τραπεζοῦντι ἐκφωνηθέντες. Ὑπὸ Πε-
ρικλ. Τριανταφυλλίδου. Ἐν Ἀθήναις 1866 *.

Καὶ ἐκ τοῦ τίτλου αὐτοῦ συμπεραίνομεν ὅποιος
τοῦ συγγραφέως ὁ σκοπός. Ὁ συγγραφεὺς ζητεῖ ν'
ἀποδείξῃ ὅτι, καὶ μετὰ μακροτάτην δουλείαν, καὶ
μετ' ἀνηκούστους κατὰπίεσεις καὶ δεινοτάτας κα-
ταστροφάς, ἡ ἑλληνικὴ φυλὴ ἐπέζησεν ἐν Πόντῳ,
καὶ ὅτι, τὸ πρὸ παντὸς ἄλλου ἄξιον σημειώσεως,
ἐπέζησε σὺν αὐτῇ καὶ ὁ πρὸς τὴν ἑλληνικὴν παι-
δείαν πόθος.

Καὶ αὕτη μὲν ἡ ἐπικρατοῦσα ιδέα τοῦ συγγρα-
φέως, ὅν τινα ἀναφλέγει θερμὸς ἔρως πρὸς τὰ πά-
τρια· πολῦτιμοι δὲ αἱ εἰδήσεις ὅσας, δαπάνη καὶ
μόχθοις πορισθεῖς, Ποντικὸς ὢν καὶ αὐτός, πα-
ραθέτει πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ κυρίου ζητήματος. Ἀπὸ
τῆς ἐπαρχίας, λέγει (σελ. 25—29), τῆς Τραπεζοῦν-
τος ἐξήρτηνται πεντήκοντα χωρία, πάμπτωχα καὶ
« τὸν ξηρὸν ἄρτον πολυτελείας νομίζοντα δεῖγμα, »
ἐνεκὰ τῆς βαρείας φορολογίας καὶ τῆς δυσκόλου
συγκοινωνίας, τῶν ὁποίων ὁμῶς οἱ κάτοικοι « οὔτε
φιλομαθείας στεροῦνται καὶ εὐφυῖαν φυσικὴν ἔχου-
σιν », ὥστε « πολλάκις βραχέος χρόνου σπουδῇ,
καὶ αὕτη ἀτελής, μείζονος χρόνου σπουδῇ ἀνεπλή-
ρωσεν. » Εὐτυχῶς τῶν ἀπόρων τούτων φιλομαθῶν
τὴν πρὸς τὰ φῶτα κλίσιν συνέτρεξεν ὁ Κ. Α. Μπερ-
ναρδάκης δι' ἐτπείας χρηματικῆς συνεισφορᾶς πρὸς
σύστασιν ἀλλελλοδιδασκτικοῦ σχολείου. Τοῦ δὲ εὐ-
εργέτου τούτου τῆς Ἑλλάδος τὸ εὐγενὲς παράδειγ-
μα μιμηθέντες καὶ ἄλλοι ἐν Πετροπόλει ὁμογε-
νεῖς, οἱ Κ. Α. Μουρούζης, Σ. Καράλης, Θ. Ραδο-
κανάκης καὶ οἱ ἀδελφοὶ Σκαρμαγκᾶ, συνέστησαν
καὶ δεύτερον σχολεῖον.

Οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐμπορευόμενοι Τραπε-
ζοῦντιοὶ συνεκρότησαν ἐταιρίαν, *Πρόνοϊαν* ὀνομά-
σαντες αὐτήν, « ἥς τὸ πρόγραμμα ἡ προικοδόμη-
σις τῶν σχολείων Τραπεζοῦντος. Εἰσέπραξε δὲ ἐν
διαστήματι πέντε ἐτῶν περὶ τὰς 750 ὀθωμ. λίρας »
(σελ. 248). Ἐν τῇ Τραπεζοῦντι αὐτῇ, πλὴν τοῦ